

SciDAP

**Centrálna databáza slovenských elektronických informačných zdrojov
pre výskum a vývoj, jej prínos a perspektívy rozvoja
pre podporu VaV na Slovensku**

Mária Žitňanská

Eva Králiková

Michal Sliacky

Centrum vedecko-technických informácií SR v Bratislave (CVTI SR)

národné informačné centrum a špecializovaná vedecká verejná knižnica SR zameraná na technické odbory a vybrané oblasti prírodných, ekonomických a humanitných vied s kľúčovým postavením v informačnej podpore vedy, výskumu (VaV) a akademického sektora na Slovensku

- NISPEZ – národný projekt
- Aktivita 1.1 – prístup k zahraničným licencovaným EIZ
- Aktivita 2.1 – portál pre vedu a výskum – scientia.sk
- **Aktivite 3.1 – *Centrálna databáza a portálový prístup k slovenským EIZ pre výskum a vývoj***

- DC VaV – národný projekt
- **Aktivita 2.1 – *výber, obstaranie a implementácia aplikačného programového vybavenia, inštalácia a migrácia dát do dátového centra***

Informačná podpora výskumu a vývoja je komplex riešení pozostávajúci z viacerých úloh.

V súvislosti s aktivitou 3.1 ide o:

- získavanie **digitálnych dokumentov** alebo dokumentov určených na **digitalizáciu**
- komplexný **proces digitalizácie** širokej palety typov dokumentov
- **bibliografické spracovanie**
- **trvalé uchovávanie** a ochrana
- následné **sprístupňovanie** vedecko-výskumnej komunite na Slovensku

PRÍSTUP

slovenské vedecké a odborné časopisy
dokumenty sivej literatúry:

zborníky ...
monografie ...
výročné správy ...
výskumné správy ...
.....

Bibliografická databáza

SciDAP

MAPOVANIE

Open Access politiky na Slovensku

Inštitucionálny
repozitár pre
digitálne
dokumenty

MediaInfo

v súčasnosti sú sprístupňované
dokumenty, len skúšobne
a
sprístupňované v súlade so zákonom
o autorskom práve a právach
súvisiacich s autorským právom

- **SciDAP** - Centrálna databáza slovenských elektronických informačných zdrojov pre výskum a vývoj (VaV) – hlavný výstup aktivity 3.1 projektu NISPEZ
- **bibliografická databáza** elektronických informačných zdrojov slovenskej proveniencie, využívaná ako nástroj na ich evidenciu a analytické spracovávanie
- **portálového riešenia** na ich sprístupnenie je nielen cieľ, ale aj východisko pre nové aktivity v tejto oblasti plne v súlade s najnovšími trendmi

prístup z jedného miesta:

- **slovenské vedecké a odborné časopisy**
- **dokumenty sivej literatúry**
- slovenská proveniencia po úroveň analytického spracovania dokumentov produkovaných v oblasti vedy a výskumu

pridaná hodnota:

- ***mapovanie Open Access politiky na Slovensku***

2013 – CVTI SR národný referenčný bod pre oblasť otvoreného prístupu k vedeckým informáciám a ich uchovávaniu. Úlohy:

- koordinácia opatrení uvedených v Odporúčaní Európskej komisie „Prístup k vedecko-technickým informáciám a ich uchovávanie“
- spolupráca s Európskou komisiou pri výmene skúseností a tvorbe spoločných zásad, noriem a implementačných opatrení v rámci Európskeho výskumného priestoru
- spolupráca s Európskou komisiou pri spravodajstve o implementácii Odporúčania

úlohy a funkcie posúvajú CVTI SR do roviny národnej autority pre oblasť Open Access na Slovensku

V súlade s najnovšími požiadavkami na moderný všestranne využiteľný databázový systém s portálovým prístupom

Ciele aktivity:

- prieskum slovenských EIZ pre VaV
- obsahová analýza dát
- stanovenie funkcionalít databázy
- implementácia softvéru
- portálové riešenie prístupu k čiastkovo spracovaným e-zdrojom

Zabezpečenie skúšobnej i rutinnej prevádzky databázy a portálu

Výstupy z etapy č. 1, aktivita 3.1 NISPEZ

- základná činnosť v 1. etape – **prieskum elektronicky dostupných časopisov** zameraných na vedu, výskum a vývoj
- termín *vedecký časopis* nie je v odbornej literatúre zadefinovaný
- 1. fáza budovania SciDAP – zaradené vedecké **časopisy sledované v scientometrických databázach** Web of Science a SCOPUS
- **katalóg je spracovaný** tabuľkovo a obsahuje základné popisné údaje o časopisoch, aktualizuje sa priebežne, a je dostupný prostredníctvom internetu na:
<http://nispez.cvtisr.sk/index.php?&menu=156>

Štúdie:

- ***Analýza vhodných pracovných postupov pri vytváraní základného katalógu slovenských EIz pre VaV***
- ***Základný katalóg slovenských vedeckých EIz zostavený podľa určených kritérií***

Výstupy z etapy č. 2, aktivita 3.1 NISPEZ

- realizácia VO softvéru pre bibliografickú databázu slovenských vedeckých časopisov SciDAP bola riešená na základe analytických štúdií:
- ***Technická a funkčná špecifikácia riešenia portálového prístupu k Centrálnej databáze slovenských elektronických časopisov pre VaV***
- ***Analýza výsledkov prieskumu webových sídiel slovenských vedeckých EIz z hľadiska obsahových a technických špecifikácií a z hľadiska požiadaviek na vytvorenie online databázy slovenských časopisov pre VaV.***
- poznatky obsiahnuté v 2. štúdii boli využité pri vypracovaní formulárov na spracovanie časopisov v SciDAP a údaje o časopisoch získané z ich webových sídiel sa stali súčasťou informácií uvádzaných v SciDAP. Štúdia spracovala výsledky z 1. etapy z hľadiska konkrétneho využitia v databáze.

Výstupy z etapy č. 2, aktivita 3.1 NISPEZ

- počas realizácie projektu sa ukázala potreba zohľadniť vývojové trendy v oblasti získavania, sprístupňovania a uchovávanía informácií pre VaV,
- získavanie popisných metadát časopiseckých článkov z iných systémov nebolo explicitne zahrnuté do opisu projektu, ale je súčasťou budovania databázy a jej napíňania dátami

- Realizácia štúdie IT odborníka: *Preberanie popisných metadát bibliografických záznamov článkov slovenských vedeckých časopisov pre VaV, zaradených do databázy SciVerse SCOPUS prostredníctvom SCOPUS Application Program Interface za účelom budovania CEDAP – analýza činností*

THOMSON REUTERS **WEB OF KNOWLEDGE**

- Realizácia štúdie IT odborníka: *Preberanie popisných metadát bibliografických záznamov článkov slovenských vedeckých časopisov pre VaV, zaradených do databázy Thomson Reuters Web of Knowledge (WOK), analýza činností*

Výstupy z etapy č. 2, aktivita 3.1 NISPEZ

- **Obstaranie softvéru pre SciDAP**

- *podpísanie zmluvy s víťazným dodávateľom softvéru (firma SVOP)*
- *implementácia softvéru v podmienkach CVTI SR, vrátane absolvovania odborných pracovných stretnutí a školení*
- *vkladanie popisných metadát získaných z internetu do testovacej databázy KIS DAWINCI vo formáte UNIMARC. Ide o metadáta časopiseckých článkov (ročníky) z titulov zaradených do databáz WOK a SCOPUS (60 titulov, spätne 10 rokov), ktoré nebude možné získať z databáz WOK a SCOPUS*
- *preberanie dát z WOK a SCOPUS, harmonizácia a kontrola prebratých bibliografických záznamov (popisných metadát) článkov a časopisov do SciDAP*
- *štandardné vkladanie popisných metadát prostredníctvom web-formulárov*
- *vytvorenie manuálu potrebného pre prácu so SciDAP*
- *vybudovaná centrálna databáza slovenských EIZ pre VaV a portálové riešenie prístupu k čiastočne spracovaným EIZ pre VaV v iných systémoch*

Výstupy z etapy č. 3, aktivita 3.1 NISPEZ

- *1. 1. 2013 bola, v spolupráci s dodávateľom softvérového riešenia, spustená skúšobná prevádzka portálového riešenia pre prístup k slovenským EIZ pre VaV s oficiálnym názvom SciDAP.*
- *optimalizácia a dolad'ovanie funkčností celkového riešenia databázy slovenských EIZ a portálu pre VaV.*
- *Počas skúšobnej prevádzky SciDAP (január – máj 2013) je realizovaná optimalizácia a dolad'ovanie funkčností prezentačnej vrstvy databázy slovenských EIZ a portálu pre VaV. Zároveň prebieha harmonizácia dát prebraných z databázy Web of Science v administrátorskej časti SciDAP.*
- V rámci aktuálneho obdobia bol realizovaný nasledujúci čiastkový výstup etapy č. 2, aktivita 3.1 NISPEZ:
- ***kódovník vedeckých pracovísk bol vytvorený pre potreby SciDAP. Kódovník bol implementovaný do databázy a priebežne je aktualizovaný***

Súčasný stav – riešenia boli realizované hlavne v priebehu roka 2012

- v súčinnosti s dodávateľom softvéru bola uskutočnená konverzia popisných metadát časopiseckých článkov z databáz Web of Science a SCOPUS
- paralelne prebieha aj optimalizácia všetkých systémových funkcionalít a procesov systému
- preberací protokol s dodávateľom softvéru bol podpísaný dňa **17. 12. 2012**

Najbližšie plánované aktivity

- optimalizácia a doladovanie funkčností celkového riešenia databázy SciDAP
- v priebehu skúšobnej prevádzky budú prostredníctvom konverzného programu do SciDAP preberané dáta o článkoch z časopisov sledovaných databázou SCOPUS a tie budú harmonizované v súlade so stanovenými pravidlami
- do SciDAP budú okrem časopisov postupne zaraďované ďalšie typy dokumentov patriacich do kategórie **sivá literatúra**
- uvedenie celkového riešenia SciDAP do plnej prevádzky

Databáza je v testovacej prevádzke do 31. 5. 2013.

● ČASOPISY

● ČLÁNKY

● AUTORI

● VYDAVATELIA

Slovenské vedecké časopisy v
databázach

● WoS

● SCOPUS

[Viac info](#)

● CCC

[Viac info](#)

Otvorený prístup (Open Access)

Naposledy pridané časopisy

1	Acta physica Slovaca
2	Filozofia
3	Studia psychologica
4	Chemical papers
5	Historický časopis
6	Elektrotechnický časopis
7	Journal of electrical engineering
8	Ekonomický časopis
9	General physiology and biophysics
10	Geologica Carpathica
11	Sociológia

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Obsahová náplň SciDAP

- slovenské vedecké a odborné časopisy
- SciDAP v súčasnosti obsahuje **záznamy 60 slovenských vedeckých časopisov, spracovávaných v scientometrických databázach platformy Web of Knowledge (WoS a CCC) a v databáze SCOPUS**
- **dokumenty sivej literatúry**
- napĺňanie databázy SciDAP záznamami o sivej literatúre a uchovávanie plných textov v inštitucionálnom repozitári CVTI SR splní riešenie úloh vyplývajúcich pre CVTI SR zo zákona o knižniciach (Z. z. 183, 2. časť, § 7, odsek 7)

- CVTI SR – riešiteľ ďalšieho **národného projektu**, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ a riešený v rámci Operačného programu Výskum a vývoj – „Infraštruktúra pre výskum a vývoj – **Dátové centrum pre výskum a vývoj**“ (DC VaV)
- jedným z výstupov je obstaranie **aplikačného programového vybavenia pre dlhodobé uchovávanie, sprístupnenie a vyhľadávanie digitálnych dokumentov**. V súčasnosti sa rieši verejné obstarávanie pre splnenie výstupu

- **dlhodobé digitálne úložisko** (založené na referenčnom modeli OAIS – ISO 14721) – komplexný systém na správu, ukladanie, dlhodobú ochranu (LTP) a uchovávanie digitálnych objektov
- **discovery systém** – systém na vyhľadávanie a dodávanie digitálnych objektov/dokumentov, ktorý prostredníctvom jedného používateľsky prívetivého rozhrania umožní koncovým používateľom simultánne vyhľadávanie a sprístupnenie dokumentov/objektov úložiska, vybraných e-zdrojov globálneho indexu discovery systému, lokálneho indexu discovery systému

- pridaná hodnota pre informačnú podporu = spolupráca bibliografickej **databázy SciDAP** a plánovaného **inštitucionálneho repozitára CVTI SR**
- **SciDAP** – nástroj pre bibliografické spracovanie vybraných typov dokumentov až po úroveň analytického popisu
- **repozitár** – nástroj pre trvalé uchovávanie plných textov týchto dokumentov
- **discovery systém** – moderný spôsob prezentovania plných textov s bohatým bibliografickým aparátom cieľovej skupine
- CVTI SR týmto **komplexným prístupom** získa ideálne podmienky pre napĺňanie úloh a funkcií plynúcich z postavenia **národného referenčného bodu pre oblasť Open Access**

PRÍSTUP

slovenské vedecké a odborné časopisy
dokumenty sivej literatúry:

zborníky
monografie
výročné
výskum

Bibliografická databáza

CITÁD

MAP

Open

**Autorský zákon
Zákon č. 618/2003**

digitálne
dokumenty

Konštatovanie na záver:

*budúcnosť udržateľnosti prístupu k **obrovskému množstvu informácii** nielen svetovej ale aj domácej produkcie cez jeden spoločný bod je **to pravé orechové***

Priestor pre otázky

Ďakujem za pozornosť

maria.zitnanska@cvtisr.sk

michal.sliacky@cvtisr.sk

eva.kralikova@cvtisr.sk

**Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku /
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ**